

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1921 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av likvid för varor, avsedda att levereras till vissa nödlidande länder.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 4 februari 1921 dagtecknad proposition, nr 80, vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att — med återkallande av det i skrivelse den 18 juni 1920, nr 405, Kungl. Maj:t meddelade bemyndigande att ikläda svenska staten betalningsansvar till ett belopp av högst 10 miljoner kronor för varuleveranser till vissa angivna länder — medgiva, att av statsverkets fond av rusdrycksmedel må såsom lån disponeras ett belopp av högst 10 miljoner kronor för beredande av likvid, i den ordning och enligt de grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas, för varor, som i anledning av rådande nödtillstånd blivit eller bliva av svenska exportörer levererade till Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjecko-Slovakien, Österrike, Ungern och Rumänien.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Till avhjälpande av det nödläge, vari åtskilliga av de av kriget hårdast drabbade länderna råkat, franilades å en konferens i Köpenhamn i mars 1920 mellau representanter för de skandinaviska länderna samt Storbritannien och Nordamerikas förenta stater plan till en samfärdlig hjälpaktion från de allierade och neutrala makterna, avseende leverans till de nödlidande länderna på kredit av varor, av vilka dessa länder

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 6 saml. 22 häft. (Nr 33.)

vore i trängande behov. Denna fråga avhandlades sedermera ytterligare å en internationell konferens i Paris under april månad samma år, vid vilken konferens Sverige jämväl var representerat.

Enligt den vid nämnda konferenser framlagda planen skulle såsom likvid för de varor, som levereras till de hjälpbehövande länderna, av dessa utfärdas förbindelser, löpande med 6 procent ränta och betalbara i det kreditgivande landets mynt inom ett år från utställandet, men med rätt för det låntagande landet att omsätta förbindelserna på tolv månader åt gången, högst dock intill fem år från utställningsdagen. Dessa förbindelser skulle, vad angår Österrike och Ungern, medföra förmånsrätt till betalning ur dessa staters tillgångar och inkomster samt prioritet framför de skadestånd, varom stadgas i det i S:t Germain ingångna fredsfördraget eller i till detsamma hörande fördrag och överenskommelser. Vad åter angår övriga låntagande länder skulle ifrågavarande skuldförbindelser medföra första rätt till betalning ur alla de inkomster, respektive land kan komma att erhålla såsom kompensation, gottgörelse eller skadestånd från något fiendeland, med förbehåll för de anspråk, som kunna häfta vid dessa kompensationer, gottgörelser eller skadestånd med hänsyn till tidigare upptagna lån.

De kreditgivande länderna skola själva äga bestämma, vilka länder de vilja bispringa och vilka varor de för sådant ändamål vilja avstå. Krediten skall ordnas genom respektive staters bemedling, envar stat dock obetaget att å vederbörande exportörer överflytta någon del av krediten.

Den centrala ledningen av hjälpaktionen handhaves av en internationell organisation i Paris, i vilken varje långgivande land är representerat.

*Propositionen
nr 427 till
1920 års riksdag.*

I en den 7 maj 1920 till riksdagen avlåten proposition, nr 427, framlade Kungl. Maj:t förslag till vissa åtgärder, avsedda att möjliggöra deltagande från svensk sida i berörda hjälpaktion.

I det vid denna proposition fogade statsrådsprotokollet över finansärenden anförde dåvarande departementschefen, bland annat, följande.

Ehuru redan den hjälpverksamhet, som genom Röda korset och annorledes på privat väg från svensk sida utövats till lindrande av nöden i vissa av de av kriget svårast hemsökta länderna, innebure en icke oansenlig insats i det internationella nödhjälsarbetet, vore departementschefen av den uppfattningen, att det med hänsyn till det beklagansvärda läge, i vilket dessa länders folk befunno sig, för vårt land vore en bjudande plikt att icke undandraga sig att deltaga i den sålunda

planlagda hjälpaktionen. I betraktande av Sveriges resurser vore det emellertid nödvändigt, att Sverige begränsade sitt deltagande i hjälpaktionen till de länder, med vilka det sedan gammalt stått i förbindelse, d. v. s. Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjecko-Slovakien, Österrike, Ungern och Rumänien. Utgångspunkten för Sveriges deltagande måste vidare enligt departementschefens mening vara, att understödet finge lämnas i sådana varor, som inom landet förefunnes eller kunde framställas i den omfattning, att landets eget onödgängliga behov av sådana varor icke äventyrades. De varor, vilka därvidlag kunde ifrågakomma, borde i främsta rummet vara diverse industriprodukter (särskilt maskiner), vilka kunde befrämja lantbruk och industri inom de hjälpbehövande länderna. Därutöver borde möjligen, ehuru i mindre kvantiteter, vissa livsmedel och industriella råvaror kunna tillhandahållas.

Det högsta varuvärde, som från svensk sida skulle kunna ställas i utsikt för nödhjälpskrediter till de ifrågavarande länderna, vore enligt departementschefens uppfattning 20 miljoner kronor. Av detta belopp borde hälften kunna åstadkommas genom medverkan från vederbörande exportörers sida, medan andra hälften skulle garanteras av svenska staten. Sin förhoppning att för åstadkommande av halva kreditbeloppet medverkan borde kunna påräknas av exportörerna grundade departementschefen på den omständigheten, att åtskilliga av landets industrier, vilka till följd av de tryckta exportförhållandena under de senaste åren icke kunnat vinna normal avsättning för sina artiklar, borde hava intresse av att, mot likvid i utländska skattkamarväxlar samt statsgaranti till halva varuvärdet, avyttra vissa inneliggande lagerbehållningar. Med hänsyn till den ovisshet, som rådde rörande styrkan hos exportörsintresset, ville departementschefen emellertid uttryckligen betona, att Kungl. Maj:t i varje fall borde äga full frihet att efter omständigheterna fördela kreditrisken mellan staten och de enskilda exportörerna, med iakttagande av, att det av departementschefen föreslagna totalbeloppet av statsgarantien, 10 miljoner kronor, icke överskredes.

För att exportörerna skulle vara villiga att påtaga sig någon mera väsentlig del av krediten borde man, enligt departementschefens mening, utgå ifrån, att de å skattkamarväxlarna inflytande kapitalavbetalningarna skulle tillgodoföras vederbörande exportör, till dess han erhållit full betalning för det kapitalbelopp, för vilket han själv stode risken, samt att först vad därefter inflöte skulle utgöra täckning för det belopp, för vilket staten iklätt sig betalningsansvar. Ordnares saken på dylikt sätt, ville det synas, som om exportörerna själva skäligen borde kunna vidkännas den ränteförlust, som under rådande ränteförhållanden kunde

komma att uppstå därigenom, att skattkamarväxlarna eventuellt komme att löpa med endast 6 procent ränta.

Förutom ovannämnda statsgaranti till belopp av 10 miljoner kronor äskades i samma proposition, nr 427, dylik garanti till ett belopp av ytterligare 15 miljoner kronor för möjliggörande av varuleveranser på kredit till nödlidande länder jämväl i andra fall än de med förberörda hjälpaktion åsyftade.

Som skäl för beviljande av sistnämnda garanti anförde departementschefen, att den möjligheten icke vore utesluten, att inom en snar framtid anspråk på kredit kunde komma att resas jämväl till förmån för länder, som icke berördes av de å förenämnda konferenser behandlade hjälpåtgärderna, men som icke desto mindre för sitt återupprättande ur det genom kriget iråkade nödläget vore i behov av kraftigt utländskt bistånd. Departementschefen syftade därvid närmast på våra stora grannländer, Tyskland och Ryssland. Till de rent humanitära skälen för lämnande av den hjälp, som kunde stå oss till buds, komme i avseende å dessa båda länder det förhållandet, att tillvaratagandet av våra egna intressen under vissa omständigheter kunde göra en kreditgivning i större eller mindre skala fullt motiverad.

*Riksdagens
skrivelse nr
405 år 1920.*

I anledning av denna Kungl. Maj:ts proposition anförde riksdagen (skrivelsen nr 405) följande:

»Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att jämväl vårt land bör i mån av tillgångar deltaga i den vid konferenserna i Köpenhamn och Paris planerade hjälpaktionen till vissa nödlidande länder. Denna aktion synes även riksdagen böra för Sveriges del i första hand omfatta sådana länder, med vilka vårt land sedan gammalt stått i förbindelse, samt omfatta sådana råvaror, industrialster och förnödenheter, vilka med hänsyn till vår folkhushållning kunna undvaras.

Beträffande säkerheten för den ifrågasatta krediten har riksdagen inhämtat, att de av departementschefen omförmälda, å konferensen i Köpenhamn föreslagna bestämmelserna lära på konferensen i Paris hava blivit i vissa avseenden ändrade. Den viktigaste förändringen torde vara, att beträffande de skuldförbindelser, som skola utfärdas av andra länder än Österrike och Ungern, stadgats, att de skola medföra första rätt till betalning ur alla de inkomster, respektive land kunna komma att erhålla såsom kompenstation, gottgörelse eller skadestånd från något fiendeland, med förbehåll för de anspråk, som kunna häfta vid dessa kompenstationer, gottgörelser eller skadestånd med hänsyn till tidigare upptagna lån.

Då sådana lån torde förekomma till ganska betydande belopp, synes riksdagen, att genom det ifrågavarande tillägget den säkerhet, som eljest kunnat tillmätas dessa skuldförbindelser, utan tvivel blivit beträffande sistnämnda länder betänkligt reducerad. Allenast beträffande varuleveranser till Österrike och Ungern torde följaktligen den av Köpenhamuskonferensen avtalade säkerheten numera vara att påräkna.

Med hänsyn till den sålunda beträffande flertalet länder minskade säkerheten har riksdagen icke kunnat undgå att ställa sig betänksam till frågan om den begärda kreditens beviljande. Då emellertid vårt land icke synes böra intaga en mera avvisande ställning än övriga å ovannämnda konferenser representerade stater, har riksdagen icke ansett sig böra avslå förslaget i denna del.

I fråga åter om den kredit, som, utöver nyssnämnda 10 miljoner kronor, med statens medverkan skulle lämnas till nödlidande länder, närmast Tyskland och Ryssland, synes det riksdagen visserligen tveksamt, huruvida ett beslut i denna fråga bör fattas, innan ännu någon utredning vunnits rörande sättet för ordnande av denna angelägenhet. Då möjlighet synes böra förefinnas för vårt land att, därest så skulle befinnas önskvärt, deltaga jämväl i en ifrågasatt hjälpaktion av senast berörd art, har riksdagen ansett sig böra medgiva, att Eders Kungl. Maj:t ikläder svenska staten betalningsansvar av ytterligare högst 15 miljoner kronor för varor, som kunna komma att levereras till nödlidande länder, under förutsättning att ifråga om denna kredit enahanda grunder vinna tillämpning som de, vilka i fråga om den förut angivna krediten å 10 miljoner kronor skola gälla för Österrike och Ungern.»

Riksdagen anmälde därefter, att riksdagen medgivit, att Kungl. Maj:t finge ikläda svenska staten betalningsansvar *dels* i överensstämmelse med den plan och på de villkor, som vid förenämnda konferenser framlagts, samt enligt de närmare bestämmelser, som bleve av Kungl. Maj:t meddelade, till ett belopp av högst 10 miljoner kronor för varor, som i anledning av rådande nödtillstånd kunde komma att av svenska exportörer på kredit levereras till Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjeckoslovakien, Österrike, Ungern och Rumänien, *dels ock* i fall av behov på de villkor, som kunde komma att fastställas för kredit till Österrike och Ungern, samt enligt av Kungl. Maj:t meddelade särskilda bestämmelser till ett belopp av ytterligare högst 15 miljoner kronor för varor, som av enahanda anledning kunde komma att levereras till av nöd hem-sökta länder.

Kungl. Maj:ts
beslut den 9
juli 1920.

Vid föredragning den 9 juli 1920 av denna riksdagens skrivelse beslöt Kungl. Maj:t tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att, i enlighet med de riktlinjer, som angäves i det vid förberörda proposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden samt riksdagens omförmälda skrivelse, träffa anstalter för ordnandet av Sveriges deltagande i förstnämnda hjälpaktion samt, efter förhandlingar med representanter för de svenska exportindustrierna, planlägga och övervaka skeende varuleveranser m. m.

Svenska hjälp-
kreditkommitténs
skrivelse
den 4 december
1920.

I skrivelse den 4 december 1920 har ovannämnda kommitté nu anmält, att några varuleveranser från Sverige i enlighet med planen för förberörda hjälpaktion hittills icke kunnat äga rum. Så som den ekonomiska utvecklingen inom vårt land gestaltat sig, med tilltagande knapphet på penningmarknaden och med alltmera betungande räntesatser för den industriella krediten, kunde nämligen någon samverkan med exportörerna icke påräknas, med mindre dessa erhöle kontant likvid för de varor, de ställde till förfogande. Under sådana förhållanden syntes det icke möjligt att genomföra Sveriges deltagande i hjälpaktionen, om icke staten ställde kontanta medel till förfogande för ändamålet. Kommittén hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å tilläggsstat för år 1921 anvisa ett belopp av 10 miljoner kronor att användas till nu avsedda varulikvider.

Kungl. Maj:ts
förevarande
förslag.

Beträffande Kungl. Maj:ts förevarande förslag har departementschefen anfört följande.

»Vid den på våren 1920 i Paris avhållna internationella konferensen för planläggande av nu ifrågavarande hjälpaktion ställdes från svensk sida bestämt i utsikt varuleveranser till de nödlidande länderna till ett värde av minst 10 högst 20 miljoner kronor. Då nu, såsom av det ovan sagda framgår, den väg, som statsmakterna tänkt sig för Sveriges deltagande i omförmälda hjälpaktion — varuleveranser mot statsgaranti för viss del av varuvärdet — visat sig oframkomlig, lär det, för tillvaratagande av nationens värdighet, vara nödvändigt att vidtaga andra åtgärder för att de från svensk sida i utsikt ställda varuleveranserna snarast möjligt må komma till stånd. Härvid synes, trots önskvärheten att under nuvarande hårt pressade statsfinansiella situation undvika direkta statsutgifter, någon annan utväg knappast stå öppen än att, på sätt svenska hjälpkreditkommittén hemställt, hos riksdagen äska anvisande av de medel, som erfordras för att säkerställa leveransen av åtminstone det garanterade minimivaruvärdet, 10 miljoner kronor. I

likhet med min företrädare i ämbetet anser jag visserligen, att man bör söka att i avseende å varje varuparti träffa anstalt för, att vederbörande exportör själv påtager sig så stor del av krediten, som med hänsyn till föreliggande omständigheter kan anses lämpligt och erforderligt. Då det emellertid, med hänsyn till de tryckta förhållanden, som nu råda å penningmarknaden, och de svårigheter, under vilka vårt näringsliv har att arbeta, lärer vara högst tvivelaktigt, i vad mån ett dylikt enskilt övertagande av kreditrisk kan vara att påräkna, och det ju nu framför allt gäller att tillse, att de förpliktelser, som vårt land å Pariskonferensen iklätt sig, behörigen uppfyllas, synes mig försiktigheten bjuda att icke sätta beloppet av de medel, vilka av riksdagen böra äskas, lägre än till 10 miljoner kronor.

Snarare kunde det då, med hänsyn till de framställningar, som nu hos Kungl. Maj:t gjorts om åtgärder för möjliggörande av fisk- och rågexport till de nödlidande länderna, ifrågasättas, huruvida icke beloppet av ett eventuellt statsanslag för nu förevarande ändamål borde sättas något högre än nyss angivits. Det förhåller sig ju nämligen så — såsom ock av svenska hjälpkreditkommittén framhålles — att enligt den för hjälpaktionen uppgjorda planen Sverige i främsta rummet ansetts böra bidra med vissa för de nödlidande ländernas återuppbyggande erforderliga industriprodukter; och då behovet av dessa industriprodukter inom de hjälpbehövande länderna alltjämt kvarstår oförändrat och härtill kommer, att det särskilt under nuvarande förhållanden för den svenska industrien är angeläget, att avsättning beredes för så stora varupartier som möjligt, framstår det givetvis såsom önskvärt, att någon minskning i de tilltänkta leveranserna av industriprodukter icke må behöva ifrågakomma. Å andra sidan är det obestridligt, såväl att den svenska fiskarebefolkningen för närvarande befinner sig i ett läge, som nödvändiggör åtgärder för underlättande av avsättningen av fiskerinäringens produkter, som ock att den österrikiska framställningen om spannmålsleveranser till lindrande av det inom landet rådande nödtillståndet av humanitära skäl är i allra högsta grad behjärtansvärd.

Då jag det oaktat icke anser mig kunna föreslå högre statsbidrag för nu ifrågavarande ändamål än det ovan angivna beloppet, 10 miljoner kronor, är detta beroende av finansiella skäl. Jag vill emellertid erinra, att den statsgaranti till belopp av 15 miljoner kronor, som — utöver tiomiljonersgarantien — av fjolårets riksdag ställts till Kungl. Maj:ts förfogande, ännu icke blivit till någon del tagen i anspråk. Möjligt är ju, att det skulle kunna låta sig göra att medelst denna garanti få till stånd export av exempelvis fisk eller spannmål till Österrike; i så fall

synes hinder ej böra möta att för ändamålet disponera någon del av sagda garanti. För stödjande av det svenska jordbruket och fisket torde emellertid på denna väg icke mycket stå att vinna; hela anordningen har ju icke heller vidtagits i sådant syfte utan för att bereda hjälp åt det nödlidande utlandet. Det svenska jordbruket lär för sitt stödjande vara i behov av åtgärder av helt annan art än som här avses, och vad det svenska fisket angår torde — i den mån för exportens underlättande statsingripande nå anses möjligt annorledes än genom beredandet av visst utrymme för fiskexport i planen för användningen av det ifrågasatta tiomiljonersanslaget — frågan böra göras till föremål för utredning i särskild ordning. Dessa spörsmål äro, enligt vad chefen för jordbruksdepartementet meddelat mig, för närvarande under närmare överbäggande inom sistnämnda departement.

Beträffande de närmare anstalterna för ordnandet och likviderandet av de varuleveranser, vilka ingå såsom ett led i här ifrågavarande internationella hjälpaktion, föreligger nu, såsom framgår av den av mig ovan lämnade redogörelsen, ett av svenska hjälpkreditkommittén utarbetat förslag. Detta förslag är emellertid endast att anse såsom ett försök att uppdraga vissa allmänna linjer för de anordningar, som böra träffas för realiserandet av Sveriges deltagande i oförmälda hjälpaktion och ingalunda att betrakta såsom någon definitiv plan, avsedd att i alla detaljer följas. Att i en angelägenhet sådan som den förevarande på förhand fastställa en dylik plan lär — med hänsyn till de tid efter annan vitt skiftande förhållandena och den mångfald olika faktorer, som öva inflytande på bedömandet av de uppstående spörsmålen — icke vara möjligt, utan lär åt Kungl. Maj:t böra inrymmas befogenhet att inom ramen av det beviljade anslaget fritt ordna alla de med varuleveranserna och likviderna sammanhängande frågorna på det sätt, som efter prövning av föreliggande omständigheter kan anses bäst ägnat att främja det med hjälpaktionen avsedda syftet. Bland annat torde det, såsom hjälpkreditkommittén uttalat, böra få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, huruvida de å de främmande staternas skuldförbindelser inflyttna likviderna må få på nytt tagas i anspråk för stödjande av export till de nödlidande länderna.

För täckande av anslagssumman låge det måhända närmast till hands att taga i anspråk tillfälliga lånemedel. Då det under nu rådande förhållanden å lånemarknaden är angeläget att så långt som möjligt begränsa statens upplåning, har jag emellertid, efter samråd med chefen för finansdepartementet och i enlighet med vad av honom tillstyrkts, ansett mig böra föreslå att det erforderliga beloppet, 10 mil-

jouer kronor, måtte få — i stället för att upplånas i öppna marknaden — såsom lån ställas till förfogande från statsverkets fond av rusdrycksmedel. Detta synes, med hänsyn till det ändamål, vartill medlen skola användas — anskaffning av varor för nödlidande länder — icke böra vara ägnat att väcka betänklighet. Därest det skulle komma att visa sig, att hela det från fonden i anspråk tagna beloppet icke kommer att till fonden åter inflyta, torde framdeles få tagas under övervägande, huru förlusten skall slutligt täckas. Däremot torde fonden — med hänsyn till det ändamål, varom här är fråga, och ovissheten om, i vilken omfattning ränte- och kapitalavbetalningar å de utländska skuldförbindelserna kunna påräknas — icke böra tillgodoräknas annan ränta än den, som för fonden uppstår för det fall, att summan av till fonden inflytande ränte- och kapitalavbetalningar å sagda förbindelser kommer att överstiga det kapitalbelopp, som från fonden tagits i anspråk.»

De betänkligheter, riksdagen i sin ovan omnämnda skrivelse givit uttryck åt beträffande Kungl. Maj:ts framställning till 1920 års riksdag om ifrågavarande hjälpverksamhet, framträda givetvis med ökad styrka inför Kungl. Maj:ts föreliggande förslag. Att under nu rådande ekonomiska och finansiella förhållanden belasta statsverket med en så betydande utgift för ett ändamål, som, hur behjärtansvärt det än må vara, dock icke är ett direkt statsändamål, måste enligt utskottets mening möta de allvarligaste betänkligheter. Men därtill kommer, att förhållandena i Europa synas utskottet hava numera utvecklats på ett sådant sätt, att den ekonomiska risken för staten vid ifrågavarande hjälpverksamhet måste anses vara väsentligt större, än som vid riksdagen 1920 kunnat antagas. Med hänsyn till den i ärendet lämnade utredningen finner emellertid utskottet i likhet med departementschefen oundgängligt, att, därest Sverige skall kunna, såsom ställts i utsikt, deltaga i den planerade verksamheten, ett direkt anslag för ändamålet ställas till förfogande; och har utskottet intet att erinra mot det i sådant avseende äskade beloppet, 10,000,000 kronor. Detta belopp synes i främsta rummet böra komma de länder till godo, vilkas läge gör ett bistånd från svensk sida särskilt påkallat. Beträffande de varor, som skola levereras, synes utskottet ingen anledning förefinnas att utesluta jordbrukets och fiskets produkter.

Departementschefens uttalande att på Kungl. Maj:t borde få ankomma att avgöra, huruvida de å de främmande staternas skuldförbindelser inflytande likvider må på nytt få tagas i anspråk för stödjande

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 6 saml. 22 häft. (Nr 33.)

*Utskottets
yttrande.*

av export till de nödlidande länderna, anser sig utskottet icke kunna biträda.

I övrigt har utskottet intet att erinra mot att åt Kungl. Maj:t inrymmes befogenhet att fritt ordna alla de med varuleveranserna och likviderna sammanhängande frågorna på sådant sätt, att det med hjälpkreditaktionen avsedda ändamål icke förfelas.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle de för ändamålet erforderliga medlen såsom lån disponeras ur statsverkets fond av rusdrycksmedel. Enligt utskottets mening bör emellertid beloppet lämpligen uppföras på riksstaten att utgå av tillfälliga lånemedel. Frågan huruvida eller i vilken mån rusdrycksmedelsfondens tillgångar skola disponeras för statsregleringsändamål, synes böra upptagas i ett sammanhang och komma till avgörande senare under riksdagen.

Av utredningen i ärendet framgår, att från Sverige lämnats bidrag till kostnaderna dels för internationella hjälpkreditkommitténs sekretariat i Paris, dels för hemforsling av österrikiska, ungerska, polska, tjeckoslovakiska och jugo-slaviska krigsfångar. Då Kungl. Maj:t ej äskat något anslag för ifrågavarande utgifters bestridande, saknar utskottet anledning att vidare yttra sig angående desamma.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition må — med återkallande av det i skrivelse den 18 juni 1920, nr 405, Kungl. Maj:t meddelade bemyndigande att iklåda svenska staten betalningsansvar till ett belopp av högst 10 miljoner kronor för varuleveranser till vissa angivna länder — på tilläggsstat för år 1921 under titel »utgifter för kapitalökning» för *beredande av varukredit åt vissa nödlidande länder* anvisa ett reservationsanslag av 10,000,000 kronor att utgå av tillfälliga lånemedel och att disponeras enligt grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Stockholm den 15 mars 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *C. J. G. Swartz*, *A. C. Lindblad*,
Ollas A. Ericsson, *N. A. Nilsson*, *H. F. Lamm*, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *J. L. Widell*,
C. G. Ekman, *O. Bergqvist* och *J. Nilsson* i Malmö samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund*, *J. Jönsson* i Revinge,
O. Hson Waldén, *P. Nilsson* i Bonarp, *C. R. Jansson* i Falun, *S. Bengtsson* i Norup, *P. B.*
Nilsson i Landeryd. *S. E. J. Lübeck*, *W. Bäckström*, *O. Nilsson* i Örebro och *J. E. Andersson*
i Ovanmyra.

Reservation:

av herrar *Ollas A. Ericsson*, *J. L. Widell*, *S. Bengtsson* i Norup,
P. B. Nilsson i Landeryd och *J. E. Andersson* i Ovanmyra.
